

Een wereld vol gedachtenlezers

Maurits van Rees

29 juni 2014

Louise stapte in de gedachtenlezer. Ze probeerde vrolijke gedachten te denken.

‘Dat denken ze allemaal, mevrouw.’

Louise keek naar de marechaussee die dit zei. Ze vond hem een leuke jongeman.

‘Dank u wel, mevrouw.’

Louise werd rood. Ze probeerde nergens aan te denken.

‘Mevrouw, ik wil graag dat u *niet* denkt aan een roze olifant.’

Ze was kansloos en de marechaussee lachte.

‘Sorry mevrouw, standaard grapje, werkt altijd. Het is dik in orde, hoor. Ik zie dat u geen plannen heeft om uw vliegtuig te kapen. Ik wens u een fijne vlucht naar San Francisco.’

De volgende dag wandelde Louise binnen bij dé technologiebeurs van het jaar. Van de eeuw zelfs, volgens de reclamebanners. Louise schakelde haar databril in.

‘Beste kijkers, welkom op de Prismabeurs, de beurs die volgens geruchten de hele samenleving gaat herdefiniëren. Dat zal overdreven zijn, maar als je nieuwe ontwikkelingen wilt zien, is dit de plek om te zijn.’

Ze stapte op een standhouder af en zei: ‘Goedemorgen, ik ben Louise, verslaggever namens de NOS, de Nederlandse tv. Wat denkt u dat het belangrijkste is dat op deze beurs getoond zal worden?’

‘Goedemorgen Louise, ik ben Harry, van ThinkPet. Het belangrijkste moet wel iets op het gebied van gedachtenlezen zijn. Wat ons betreft is dat natuurlijk de ThinkPet halsband. Het ziet eruit als een gewone halsband, maar

het leest de gedachten van je huisdier en laat die zien op een klein beeldscherm. Ik zal het demonstreren. Kom hier, Rover.'

Een hond kwam kwispelend aangelopen.

'Rover heeft een halsband van ThinkPet om. Alsjeblieft, hier is een beeldscherm. Vertel maar wat Rover denkt.'

'Rover denkt kennelijk in zwartwit. Het beeld heeft alleen grijstinten.'

'Dat klopt, Louise. Honden kunnen geen kleuren zien en kennelijk ook niet denken. Stiekem is dat een belangrijke wetenschappelijke ontdekking die we hebben gedaan. Maar wat zie je?'

'Ik zie een andere hond op het scherm. Het is zo te zien hetzelfde ras.'

'Ah, dat is een vriendinnetje van hem. Jij doet hem aan haar denken. Hij... o o.'

Rover blafte, sprong naar voren en begon Louises been te berijden.

'Af, Rover, af!' De man trok Rover naar achteren.

Louise zag een bulldog met ontblote kaken op het scherm. Ze gaf Rover gelijk: de kleine, gedrongen verkoper leek erop.

'Dat is al de derde keer vandaag. Sorry Louise, Rover heeft zijn dag niet. Maar je ziet dat het werkt hè?'

'Het werkt zeker, maar bij een hond zal het snel vervelen.'

'Maar als je hond nu ziek is? Wat mankeert hem? ThinkPet weet het. En wat denk je van waakhonden? Een waakhond begint te blaffen, maar is er echt iets niet in de haak? ThinkPet weet het.'

'Werkt het ook bij mensen?'

'Ja, het werkt. Net als bij de grote gedachtenlezers op vliegvelden kan je de beelden zien waar iemand aan denkt. Helaas doen weinig mensen vrijwillig een halsband om. Maar denk aan de wetenschappelijke mogelijkheden: ik zou graag een halsband omdoen bij een chimpansee, een orang-oetan, een dolfijn. Wat zouden zij ons vertellen?'

'Nou, Harry, ik hoop voor jou dat er een bioloog of dierentuindirecteur onder de kijkers is. Bedankt voor je uitleg.'

Drie dagen later was Louise bij de slotbijeenkomst. Ze zat op de derde rij. Alex, de oprichter van Prisma, presenteerde een paar projecten. Het was interessant, maar niet indrukwekkend.

Alex zei: ‘Ik weet wat jullie denken: is dit alles? Zijn we hiervoor over de halve wereld gereisd? Voor monsterlijk grote gedachtenlezers hoefden jullie het vliegtuig niet in te stappen. Halsbanden die de gedachten van huisdieren projecteren op een scherm zijn aardig. Leuk zijn de twee kettingen die aan elkaar gelinkt zijn en gaan gloeien wanneer de drager van de andere ketting aan je denkt, ook al ben je aan de andere kant van de wereld. Heel romantisch. Maar herdefinieert dat de samenleving? Ik denk het niet. En dat hebben we wèl beloofd. Ik verzeker jullie persoonlijk: ik ga die belofte nu inlossen. Mag ik daar een vrijwilliger voor hebben?’

Louise vroeg zich af of ze haar hand op zou steken. Het kon een mooi artikel opleveren voor de NOS.

‘Ja, die mevrouw daar op de derde rij in de rode jurk. Hoe heet je?’

‘Eh, Louise.’

‘Louise, ik wil dat je een getal onder de tien in gedachten neemt. Heb je dat?’

Louise dacht aan het getal zeven. ‘Ja.’

‘Jij denkt aan zeven, klopt dat?’

‘Dat klopt.’

‘Zeven is een populair getal, ik heb goed gegokt, kans van één op tien. Dat doen we nog een keer. Een getal onder de duizend graag.’

Louise dacht aan haar huisnummer.

‘452. Klopt dat?’

Geroezemoes klonk door de zaal. Louise keek argwanend naar Alex. Ze had nog niet eens gezegd dat ze een getal had gevonden. ‘Ja, correct.’

‘Een laatste dan. Onder de miljoen. Ja, dat mag ook. 300.238 en een kwart.’

‘Weer goed. Maar hoe...’

‘Ja, hoe doe ik dat? Louise, ben je hier met het vliegtuig gekomen?’

‘Ja.’

‘Dan ben je in zo’n grote gedachtenlezer gestapt. De techniek die ik gebruik, is in de basis hetzelfde. Het hoeft je dus niet te verbazen dat ik de juiste antwoorden ken. Dat is allemaal bekend. Wat is er nu nieuw?’

Alex tikte op zijn oor.

‘Jullie zien dat ik een soort gehoorapparaat draag. Met een gehoorapparaat kan je beter horen. Met dit apparaat hoor ik jullie gedachten. Jullie hoeven daarvoor niet in een apparaat te staan of een hondenketting te dragen. Ik hoef jullie alleen maar aan te kijken en dan snapt het apparaat naar wie ik kijk. Louise, als ik je nogmaals als vrijwilliger mag gebruiken? Ja? Dank je. Denk weer aan een paar getallen. Neem gehele getallen onder de honderd.’

Louise dacht aan 13, 42, 36, 72, 98, 50.

‘Dat is genoeg. Je begon met 13, toen 42. Daarna weet ik het niet, maar je sloot af met 50. Klopt dat? Ja, dat klopt. Waarom weet ik je tussenliggende gedachten niet? Dat is omdat ik toen naar je buurman keek. Hij dacht aan 84 en 27. Ja toch? Meneers mond hangt open van verbazing, dus ik zal zeggen wat hij denkt en dat is: ja.’

Er werd voorzichtig gelachen.

Louise keek haar buurman aan. Ze kreeg een ongemakkelijk gevoel. Dat op het vliegveld je gedachten werden gescand, oké, daar koos je zelf voor. Je hoefde niet met het vliegtuig. Maar nu kon iemand op een podium zomaar je gedachten lezen.

Alex vervolgde: ‘Prisma heeft een cadeautje voor jullie. In de stoel voor je springt nu een vakje open.’

Gemompel en verbaasde uitroepen klonken in de zaal terwijl iedereen een gedachtenlezer tevoorschijn haalde.

‘De bediening is supersimpel, zoals jullie van Prisma gewend zijn: er zit één knop op om hem aan of uit te zetten.’

Louise en haar buurman keken elkaar aan en zetten tegelijk hun gedachtenlezer op en schakelden hem in.

Werkt dit echt?

Kan ik haar gedachten lezen?

Hé, is dat nu een gedachte van hem? O wauw, dit is leuk.

Nooit gedacht dat ik zo makkelijk met een vrouw van gedachten zou kunnen wisselen. Zou ze getrouwd zijn? Beeld van een vinger zonder ring.

Betrapt, buurman. Niet mijn type.

Geschrokken zette Louise haar gedachtenlezer uit. De man deed hetzelfde.

Louise zei: ‘Dat komt erg snel dichtbij.’

‘Ja. Het kan handig zijn bij speeddaten.’

‘Hoe heet je eigenlijk? Ik ken wel je gedachten, maar niet je naam.’

Alex ging verder vanaf het podium: ‘Oké, jullie hebben ermee getest. Ik wil twee proeven met jullie doen. Jullie vinden in hetzelfde vakje iets ontzettend ouderwets dat we vroeger gebruikten om gedachten uit te wisselen: pen en papier. Pak dat erbij. Ik ga aan een getal denken onder de honderd en jullie schrijven dat op. Klaar? Ga je gang.’

Louise schakelde haar gedachtenlezer in.

Hij denkt aan 57.

‘Laat maar zien, steek het papier maar omhoog. Volgens mij heeft iedereen hetzelfde opgeschreven, al kan ik het achterin de zaal niet lezen. Ik zie 57 en dat klopt. O, wacht, ik zie dat sommigen 75 hebben opgeschreven. Die mensen komen waarschijnlijk uit landen waar ze getallen andersom uitspreken. Tja, dat blijft zo; als ik hier in het Spaans ga denken en u verstaat geen Spaans, dan zult u mijn gedachten niet kunnen lezen.

‘Een laatste test. Ik ga aan een dier denken en probeer dat als plaatje voor me te zien. Jullie noteren de naam van dat dier op de andere kant van je blad. Schrijf maar op.’

Dat is een walvis.

‘Jullie doen het fantastisch. Ik zie bij de meesten walvis staan. Bij sommigen zie ik zelfs blauwe vinvis staan, wat de soort is waar ik specifiek aan dacht. Ik zie een paar keer bultrug. Dat zal aan mij liggen: ik heb geen verstand van walvissen, dus mijn blauwe vinvis kan best kenmerken van een bult-rug hebben.

‘Ik ga afronden. Wij van Prisma denken iets moois gemaakt te hebben dat de samenleving gaat herdefiniëren. Dat herdefiniëren moeten *jullie* doen. Welke nieuwe toepassingen gaan jullie maken? Welke gevolgen heeft dit voor de media, voor politiek, recht, handel, wetenschap, school, relaties, vrije tijd? En de grootste vraag van allemaal: gaat iemand ooit nog een spelletje poker spelen?’

Haha!

‘Wij hebben jullie verrast. Nu moeten jullie ons verrassen. Dank jullie wel.’

Petje af.

Louise deed mee met het ovationele applaus.

Buigt hij nu speciaal naar mij?

Ja, dank je.

Dit is mijn kans. Ik wil een interview met jou, namens de Nederlandse tv.

Brutaal, maar leuk. Over een half uur in de stad?

Over een uur. Ik wil me opfrissen.

In welk hotel?

Het Okura.

Ik haal je daar op en neem je mee naar een goed restaurant.

Goed, tot over een uur.

O wauw, heb ik nu echt via de gedachtenlezer een interview geregeld met de directeur van Prisma? En de hele zaal was erbij, maar heeft niets gemerkt. Hoewel, ze konden zijn gedachten lezen, dus de helft van het gesprek konden ze volgen.

‘Met wie zou hij een afspraakje hebben gemaakt, denk je?’

O, mijn buurman. Hoe heet hij nu eigenlijk?

‘Ik heet Theodoor. Aangenaam.’

Grappig. ‘Aangenaam. Maar Alex heeft geen afspraakje, het is gewoon een interview.’

‘Zo voelde het niet aan, maar misschien leg ik dat erin.’

Heb ik die ondertoon gemist in Alex’ gedachten? Een interview vind ik al spannend genoeg; een afspraakje is teveel van het goede.

‘Wat? Heb jij dat afspraakje?’

‘Zeg, dat is niet eerlijk. Die gedachte is privé!’

Wat kijkt hij ineens treurig. Bezorgd.

Nee, Louise, die gedachte is niet privé. Privacy bestaat sinds een paar minuten niet meer.

Louise nam een slok van haar Chablis.

Lekker.

Ze vroeg: ‘Alex, de gedachtenlezers op vliegvelden zijn er zonder veel protesten gekomen, maar dit gaat een stuk verder. Hoe denk je dat privacywaakhonden reageren?’

‘Blaffende honden bijten niet. In dit geval zijn ze tandeloos. Op vliegvelden mag het, dus mag het overal. Volgens ons juridische team hebben ze geen

poot om op te staan. Ze kunnen dit alleen tegenhouden door het voor de vliegvelden terug te draaien. Voordat ze een wet op maat hebben gemaakt om het een toe te staan en het ander te verbieden, ben je een jaar verder.'

'Hebben jullie dit gepland? Wisten jullie toen de huidige wetgeving gemaakt werd dat jullie dit gingen doen? Ja, dat wisten jullie! Ik lees het in je gedachten.'

'Natuurlijk. Als bedrijf moeten we verder dan vier jaar vooruit denken. Als je iemands gedachten kan lezen door hem in een groot apparaat te laten stappen, dan weet je dat het een kwestie van tijd is voor het kleiner wordt, op afstand werkt en betaalbaar is voor consumenten. Dat de wet achterloopt, weet je ook.'

'Op welk gebied verwacht je de meeste effecten? Waar gaan we de invloed het meest merken?'

'Ik noemde al gebieden, maar ik denk dat de grootste veranderingen komen in het intermenselijke verkeer, in hoe we met elkaar omgaan, relaties.'

'Heb je een voorbeeld?'

Kijk eens onopvallend naar het stelletje aan je rechterhand, twee tafels verder. Wat denkt hij?

'Hé, dat is niet netjes. Je mag niet zomaar mensen bespioneren.'

Ssst. Niet praten, anders horen ze ons. Het is gewoon een onschuldig voorbeeld.

Vooruit dan maar.

Louise keek steeds naar de man naast haar. Ze ving flarden op van een gesprek over de verbouwing van een keuken. Was de vrouw daarover aan het praten en hoorde Louise de echo daarvan in zijn gedachten? De aandacht van de man moest ergens anders liggen, want de woorden drongen niet zo door.

Louise keek naar Alex.

Wat bedoel je nu?

Let niet op de woorden, maar concentreer je op de beelden.

Louise keek opnieuw en zag een keukentafel, gedekt. Een vrouw schoof de borden aan de kant en ging op de rand zitten. Twee mannenhanden streelden haar heupen, haar zij. De blik ging verder naar boven totdat het hoofd van de vrouw in beeld kwam. Het was niet de vrouw die tegenover de man zat.

Iemand kijkt naar me.

Met een ruk draaide Louise haar hoofd recht en pakte haar glas wijn op. Vanuit haar ooghoek zag ze de man naar haar kijken, maar hij wendde zijn blik af.

Dacht ik dat of dacht hij dat? Dat zou ik toch moeten weten.

Wat denk je dat er speelt?

Ik denk dat hij vreemd gaat.

Ik denk het ook. Zou het niet mooi zijn als je dat zeker weet van je partner, dat je niet hoeft te gokken en hem gaat beschuldigen op basis van onvolledige informatie? Of beter: is het niet mooi dat je zekerheid krijgt dat je partner juist trouw is? En als je als man of vrouw weet dat je partner er altijd achter komt, zou dat dan niet een deel van het overspel voorkomen?

Misschien. Zou kunnen. Is dit wat je wil bereiken? Minder overspel herdefinieert de samenleving niet. Wat is je doel?

Ruth.

Wie is Ruth? Zullen we trouwens weer hardop praten?

Maar dit communiceert zo makkelijk!

‘Niet voor de kijkers. Je weet toch dat ik dit opneem met mijn databril?’

Vooruit dan maar. ‘Ruth was een vriendin van me.’

‘Gewoon een vriendin of meer?’

‘Ze was een goede vriendin, maar we hebben nooit een relatie gehad.’

‘Je praat in de verleden tijd. Is ze gestorven?’

‘Zeven jaar geleden is ze verkracht en vermoord.’

‘Wat erg!’ Gecondoleerd.

Dank je. ‘Er was een verdachte, maar niets kon bewezen worden. Het idee voor de gedachtenlezer is toen ontstaan. Ruth was dood, maar als ik op een of andere manier haar laatste gedachten kon lezen, dan kon ik zien wie haar aanvaller was. Als de rechter dat kon zien en het als bewijs toegestaan was, dan was de veroordeling een feit. Dus richtte ik Prisma op, een bedrijf dat deze technologieën durft te ontwikkelen, in de markt te zetten en juridisch te beschermen. De laatste wetswijziging die nodig is voor wat ik wil, wordt binnenkort naar de Senaat gestuurd. Die wet staat toe om een dode als getuige te horen. Dan zijn er nog behoorlijk wat technische hobbels te nemen, maar de juridische basis is gelegd.’

‘Doden hebben geen gedachten, toch?’

‘Er gaan verhalen over mensen die met de guillotine zijn gedood en nog enige tijd met hun ogen knipperden, dus wie weet.’

‘Voor Ruth komt dat te laat.’

‘Inderdaad.’ *Ruths hersenen liggen in cryostasis opgeslagen. Zodra de techniek ver genoeg gevorderd is, ga ik een poging wagen. Zeg dat maar niet tegen je kijkers, straks denken ze dat ik gek ben.*

Wow. Komt in orde.

Alex glimlachte en zei: ‘Maar dit is geen wereldveranderende toepassing waar iedereen mee te maken krijgt. Wat denk jij dat het belangrijkste is?’

Louise was terug in het hotel en had haar gedachtenlezer afgedaan. Ze zette de tv aan en vond een actualiteitenprogramma.

‘Professor Anderson, u heeft zich al eerder negatief uitgelaten over de grote gedachtenlezers op vliegvelden. Vanaf vandaag is deze techniek beschikbaar voor iedereen. Wat is uw reactie?’

‘Laat ik voorop stellen dat ik dit fascinerend vind. Mijn complimenten aan Prisma dat ze dit voor elkaar hebben gekregen. Ik moet toegeven dat ik meteen een exemplaar besteld heb.’

‘Dus u bent nieuwsgierig?’

‘Ik wil vooral weten wat het is, hoe het werkt, hoe het aanvoelt om iemands gedachten tot je te nemen. Je kan verwachten dat een enorme discussie losbarst en dan is het goed er zelf ervaring mee te hebben voordat ik al te harde uitspraken doe.’

‘Maar wat is uw eerste reactie?’

‘Ik vind dit verontrustend. Dit gaat ontwrichtend werken op onze samenleving.’

‘In welk opzicht?’

‘In alle opzichten. We moeten de hele mensheid opnieuw uitvinden. Er zijn geen geheimen meer, liegen kan niet meer. Een leugentje om bestwil om de lieve vrede te bewaren is zinloos. Blijft die lieve vrede dan wel bewaard? Stel dat ik in een dronken bui vreemd ga. De volgende dag ben ik weer helder en neem ik me vast voor: dit nooit meer. Vroeger kon ik dat slippertje verborgen houden en was geen probleem zolang het echt bij die ene keer bleef.’

‘Een hypothetisch geval?’

‘Zeker. Maar als dat echt gebeurt, dan weet mijn vrouw het nu meteen zodra ze me ziet. Aan het ontbijt denk ik: “Zou ze me door hebben?” En zij denkt: “Wat moet ik door hebben?” Het gaat verkeerd en mijn huwelijk ligt in duigen.’

‘Aan de andere kant: zij komt er meteen de eerste keer achter, in plaats van na maanden waarin jullie langzaam uit elkaar groeien door zo’n geheim. En ze leest in uw gedachten dat u oprecht spijt heeft en het bij die ene keer blijft. Zou dat niet kunnen?’

‘Dat kan. Maar dan wil ze mij begrijpen en vraagt ze: “Waarom ben je vreemd gegaan? Vind je me soms te dik?” Ik zeg nee, maar zij ziet dat ik haar wel degelijk te dik vind en ze wil alsnog van me scheiden. Dit is vanzelfsprekend slechts een voorbeeld. Ik vind mijn vrouw niet dik.’

‘En als u dat wel vindt, komt ze daar morgen achter zodra zij een gedachtenlezer opzet.’

‘Eh, ja. Maar mijn punt is: deze vinding zorgt voor zoveel eerlijkheid, dat we daar mee moeten leren omgaan. De een zal dat beter afgaan dan de ander. Sommige relaties zullen sterker worden, maar ik vrees dat minstens zoveel uit elkaar klappen.’

De volgende dag keek Louise of op straat al iets te merken was van de gedachtenlezers. Haar eigen apparaat hield ze in haar tas. Ze tikte haar bril aan om een video-opname te starten en stapte op de eerste de beste persoon af.

‘Goedemorgen meneer, ik zie dat u een gedachtenlezer draagt. Mag ik u daarover namens de Nederlandse tv enkele vragen stellen?’

‘Dat is prima. Hoe lang ik deze gedachtenlezer heb? Ik heb hem een half uur geleden bij de Prismawinkel gekocht. Ja, hij bevalt prima. Je moet je er even aan wennen, zowel ik als de mensen die ik ontmoet. O, sorry, je vindt het verwarrend dat ik je vraag al beantwoord voordat je hem hebt gesteld. Ja, je hebt gelijk, voor de kijkers is het nog verwarrender. Je probeert er een woord tussen te krijgen. Ik zal mijn mond houden.’

‘Dat zou fijn zijn. Je zegt dat het wennen is, maar zo te horen gaat dat bij jou snel. Hoe zijn je eerste ervaringen? Heb je al iets bijzonders meegeemaakt?’

‘Nou, ik was net in een kunstgalerie waar ik een mooi schilderijtje zag. Ik vond het aan de dure kant, dus ik ging onderhandelen. Toen las ik in de ge-

dachten van de verkoper dat hij niet lager wilde dan 220 dollar. Ik bood die prijs en kon het zo meenemen. Slim hè van mij?’

‘Dus je hebt nu al geld verdiend door gedachten te lezen? Roept dat geen ethische vragen bij je op? Je hebt gebruik gemaakt van een kennisvoorsprong. Is dat wel eerlijk?’

‘Natuurlijk is dat eerlijk. Dan moet die verkoper maar met zijn tijd mee gaan. Ik wil toch geen dief zijn van mijn eigen portemonnee? Ik ben gewoon slimmer dan hij. Wat krijgen we nou? Waarom vind je me arrogant?’

‘Dat zeg ik helemaal niet.’

‘Nee, maar je denkt het wel. Bekijk het dan maar. Dit gesprek is afgelopen.’ Hij beende weg.

Louise schakelde haar eigen gedachtenlezer in.

Vervelende man, snel op z’n teentjes getrapt. Later maar kijken of ik de opname kan gebruiken. Nu heb ik trek in een kop koffie.

Ze stapte een koffiezaakje binnen.

‘Wat mag het zijn?’ vroeg het meisje achter de toonbank.

‘Een cappuccino. Hier opdrinken graag.’

‘Eén cappuccino. Anders nog iets?’

Dat chocoladetaartje ziet er lekker uit, maar... ‘Nee, ik houd het hierbij. Een beetje op de lijn letten.’

Dat mag wel ja.

‘Pardon?’

‘Eh, dat is dan drie dollar.’

O, ze zei niets, ze dacht het alleen. Toch is het een brutaal wicht. Heb ik nu geen geld bij me? ‘Mag ik pinnen?’

‘Ga uw gang.’

Vijf, zeven, nul, twee. O, een pincode is ineens een stuk minder veilig. Als iemand met een gedachtenlezer me op dit moment ziet, weet hij het meteen. Bijvoorbeeld de man naast me. Houdt hij me in de gaten? Nu kijkt hij snel weg.

Vijf, zeven, nul, twee.

Meen je niet. Hij heeft een gedachtenlezer in. Rustig, hij hoeft niets van plan te zijn. Ik wil het ook eigenlijk niet weten.

‘U mag uw pas er weer uit halen, hoor. En hier is uw cappuccino.’

‘Ja, dank je.’ Louise vond een tafeltje in het zicht van de toonbank.

Geen onverdeeld succes, die gedachtenlezer. Een pincode privé houden is wel zo prettig. Aan de andere kant: nu weet ik dat hij mijn pincode kent en dat ik op moet letten. Als hij het stiekem had afgekeken, had hij mijn zakken kunnen rollen en was ik er waarschijnlijk pas veel later achter gekomen. Nu ben ik scherp en heeft hij geen kans.

De man rekende af met pin.

Wat jij kan, kan ik ook.

Drie, acht, acht, zes.

Het staat één tegen één, vriend.

De man liep naar buiten en keek haar over zijn schouder kort aan.

Vijf, zeven, nul, twee.

Niet prettig. Helemaal niet prettig.

Straks maar contant geld pinnen, dan hoef ik maar één keer aan mijn pincode te denken. Wat ga ik daarna doen? Ik kan het atelier opzoeken en de eigenaar vertellen dat hij nu al geld verloren heeft door de gedachtenlezer. Sowieso wil ik mensen met en zonder gedachtenlezer interviewen, voor beide kanten van het verhaal.

Is het ethisch verantwoord om gedachten van geïnterviewden te lezen? Als ik iemand een vraag stel die hij niet wil beantwoorden, ken ik nu toch het antwoord. Als ik geen namen noem, kan ik per geval bezien of ik een gelezen antwoord gebruik.

Een jongeman kwam binnen.

Ha! Hij heeft zijn gulp open staan. Hij heeft een gedachtenlezer op, maar eerder vandaag waren zijn gedachten er kennelijk niet bij. Kan ik hem waarschuwen?

De jongeman rekende af en nam met een kop koffie plaats aan een tafeltje. Hij keek in Louises richting.

Je gulp staat open.

Huh? Denk jij iets naar mij? O o.

Hij keek naar beneden en deed zijn gulp dicht.

Oeps. Bedankt.

Graag gedaan.

Jouw bovenste knoopjes zitten los. Telt dat ook?

Zeg, waar zit jij naar te staren?

Dat kan ik net zo goed aan jou vragen.

Touché. Ik ben verslaggever bij de Nederlandse tv. Mag ik jou een paar vragen stellen?

In gedachten of sprekend?

Laten we dat maar sprekend doen. Dit wordt onderhand een beetje raar.

Maar wel leuk. Mijn tafeltje of jouw tafeltje?

Zucht. Idioot. Wacht, dit hoor je. Charmante idioot dan. Eh, kom maar hier.

‘Hallo charmante verslaggever. Ik ben Rob.’

‘Louise, aangenaam.’

‘Begin jij al je interviews met een opmerking over iemands rits?’

‘Nee hoor.’ Alleen bij leuke mannen.

Dat hoorde ik.

O shit. ‘Sorry.’

‘Dat geeft toch niks? Maar wil je me echt interviewen of is dat een excuus om met mij te praten?’

Geen idee. ‘In een vraaggesprek ben ik gewend dat *ik* de vragen stel. Mag dat misschien?’ Kalm, kalm.

‘Bij een speeddate ben ik gewend dat beide partijen vragen stellen.’

Wat genant grappig is dit. ‘Ik weet niet of dit een speeddate is, maar ik heb nog nooit zo gauw een interview uit de rails laten lopen.’

‘Het gaat rap, ja. Als je elkaars gedachten leest, heb je geen tijd om eromheen te draaien.’

‘Dat kan een voordeel zijn, maar rustig wennen is er niet bij.’

Straks gaan we zoenen terwijl we elkaar nog geen vijf minuten kennen. Of hij houdt mijn hand vast.

Zou je dat willen?

O nee, dit hoor je allemaal! Ja. Ja, dat zou ik willen, het heeft geen zin dat te ontkennen. Hand vasthouden bedoel ik dan, niet dat andere.

Rob pakte haar hand.

Dit gaat veel te snel. Zo heb ik geen tijd om ervan te genieten.

‘Zullen we onze gedachtenlezers uit doen?’

‘Ja, graag.’

Louise keek streng. ‘Heb ik jou toestemming gegeven om mijn hand los te laten?’

Glimlachend herstelde Rob zijn foutje. Zijn wijsvinger hield hij voor zijn mond.

Een paar minuten zeiden ze niets en keken elkaar alleen maar aan.

Louise zei: ‘Zo, nu ben ik wel aan het idee gewend.’

‘Lust je nog een cappuccino?’

‘Ja, lekker.’

Rob wendde zich tot het meisje achter de toonbank. ‘Juffrouw, twee cappuccino graag. En een stuk chocoladetaart met twee vorkjes als het mag.’

Louise trok een wenkbrauw op.

‘Ik heb geen gedachten gelezen. Heb ik goed gegokt?’

Een lach brak door op Louises gezicht. ‘Helemaal goed.’

Ze trok zijn hand naar zich toe en drukte er een kus op.

Rob zei: ‘Jij hebt geen gedachtenlezer nodig om snel te gaan.’

Zo, we hebben elkaars telefoonnummer en Rob weet in welk hotel ik verblijf. Nu weer aan de slag, maar eerst geld pinnen. Waar zou de dichtstbijzijnde pinautomaat zijn?

‘Mevrouw, u moet dat straatje aan de rechterkant in.’

‘Huh? Bedoel je mij?’

‘Ja. Ik keek u aan en las in uw gedachten dat u een pinautomaat zocht. Die is daar naar rechts.’

‘Ha ha, dat klopt. Bedankt voor de aanwijzing.’

Ik kan hier maar beter aan gaan wennen. Ah, pinautomaat gevonden. Kijkt iemand naar me? Nee, het zou nu veilig moeten zijn om aan mijn pincode te denken. Vijf, zeven, nul, twee.

Louise haalde het geld uit de muur, liep dezelfde weg terug en sloeg de hoek om.

‘Halt! Politie!’

Is dat voor mij? Doe ik iets verkeerd? Hé, achter mij loopt de man die in de koffietent mijn pincode af luisterde. Nu wordt hij gearresteerd! Wat is daar aan de hand?

Twee politieagenten rekenden de man in. ‘Je hebt het recht om niet te denken. Alles wat je denkt, kan en zal tegen je gebruikt worden.’

Ze hebben gedachtenlezers in. Dat hebben ze vlot geregeld voor een overheidsdienst.

Ze stapte op de agenten af. ‘Ik ben Louise, ik neem dit gesprek op voor de Nederlandse tv. Volgens mij ben ik getuige van de eerste arrestatie op basis van gedachtenlezen. Klopt dat?’

De vrouwelijke agent zei: ‘Of dit de eerste ter wereld is, zou ik niet kunnen zeggen, maar het is een primeur voor ons tweeën.’

‘Waar verdenkt u deze man van?’

‘Hij wilde iemands zakken rollen.’

‘Dat zal ik geweest zijn. Hij stond een uur geleden naast me en heeft mijn pincode in mijn gedachten gelezen.’

‘Dan vraag ik u om mee te gaan naar het bureau om aangifte te doen.’

‘In orde. Maar is het legaal wat u doet? Er is geen wet die verbiedt om verkeerde gedachten te hebben.’

‘Criminele plannen maken is verboden. Daar zijn al genoeg mensen voor veroordeeld op basis van ondersteunend bewijs. Of onze waarneming met de gedachtenlezer voldoende bewijs is, laat ik aan de rechter over. Daar kan maar beter zo gauw mogelijk een uitspraak over komen, om voor iedereen duidelijkheid te scheppen.’

De arrestant probeerde zich los te rukken en riep: ‘Ik heb niks gedaan. Jullie kunnen me niks maken. Laat me gaan!’

Hij draaide zich naar Louise, speeksel in zijn mondhoek. ‘En jij, weet je wat ik met jou doe als ik de kans krijg? Lees mijn gedachten maar.’

Wat grijnst hij akelig. Ik wil niet weten wat hij denkt.

Louise graaide haar gedachtenlezer van haar oren.

Op het politiebureau was Louise snel klaar. In de binnenstad interviewde ze een paar mensen en ging terug naar haar hotel. Ze maakte een reportage van de opnames van haar bril en stuurde het resultaat naar de redactie in Hilversum.

Rob stuurde haar een tekstbericht: ‘Twee kaartjes voor stand-up comedy vanavond. Zin? 18:00 bij jouw hotel om ergens te eten?’

Ze stuurde bericht terug: ‘Ja, leuk. Kunnen we weer handje vasthouden. :-)’

‘Wel lastig eten hoor. ;-)’

‘Met het taartje lukte het ook. :-p Tot straks.’

Ze zette de tv aan en keek naar het nieuws.

‘Washington D.C. heeft zojuist bekend gemaakt dat het gebruik van de gedachtenlezer in de hoofdstad met onmiddellijke ingang verboden is. Dit in verband met het bewaren van geheimen die de staatsveiligheid dienen. Verscheidene staten bereiden vergelijkbare wetten voor, met name Virginia en Maryland, de buurstaten van Washington D.C. Op aandringen van de Secretaris Generaal is ook het gebouw van de Verenigde Naties in New York verboden terrein voor gedachtenlezers.

‘Vanmiddag is een voorlopige lijst uitgelekt met landen waaraan de gedachtenlezer niet geleverd mag worden. Op de lijst staan landen als Noord-Korea en Iran, maar ook China en Rusland. Diverse ambassadeurs hebben protest aangetekend. In een reactie laat Prisma weten dat ze een bestelling voor duizend stuks uit Noord-Korea hebben ontvangen, maar niet van plan zijn die te leveren. De woordvoerder voegde eraan toe dat in verband met het eerder genoemde gebruiksverbod enkele grote bestellingen uit Washington D.C. niet geleverd zullen worden.’

Het was een paar uur voor haar afspraak met Rob, dus Louise besloot nogmaals de stad in te gaan. De gedachtenlezer ging weer aan.

Zo, een kop thee en dan lekker op het terras naar mensen kijken. En luisteren naar hun gedachten. Het is niet erg netjes, maar ik ben te nieuwsgierig. Het is onderzoek voor mijn werk. Ik kan hier een mooie column van maken voor de website.

Die vrouw in de groene jas heeft een blauw oog. Wat voor verhaal zou daar achter zitten? Wat denkt ze?

Waar ben je, Hanna?

Ze is op zoek. Naar haar dochter? Eens opletten of ik een Hanna zie. Dan moet er wel iemand zijn die haar bij haar naam noemt.

Het zou mooi zijn als je naar een onbekende kijkt en dat je gedachtenlezer automatisch zijn naam zegt. Ook handig als je slecht bent in namen. Twee gedachtenlezers wisselen dan autonoom gegevens uit. Je deelt naam en leeftijd, maar alleen als je dat allebei doet: gelijk oversteken.

Zou dat meisje Hanna heten?

Hoi Jacky. Moet jij niet naar dat pokertoernooi?

Nee dus. Hanna zal jonger zijn, denk ik.

Hoi Fred. Nee, dat is geannuleerd. Ligt allemaal aan die gedachtenlezers.

Kunnen ze die niet verbieden?

Ja, maar dan verbergt een handlanger in het publiek een exemplaar en omzeilt het verbod. Ze willen geen risico lopen.

Hoor ik een kind huilen? Ja, daar staat een klein meisje. Zou dat haar zijn?

Louise stapte op haar af.

‘Wat is er, meisje?’

‘Mama!’

‘Ben je je mama kwijt? Hoe heet je?’

‘Hanna.’

‘Ik denk dat ik je moeder heb gezien. Zullen we haar gaan zoeken?’

‘Ja.’ Snikkend pakte het kind haar hand vast.

Louise liep in de richting waarin de vrouw met het blauwe oog verdwenen was.

Zie ik haar daar?

‘Mama!’

De vrouw draaide zich om en rende in hun richting. Hanna rende haar tegemoet.

Laat ze maar even. Ik loop er rustig naartoe. Ah, zij heeft ook een gedachtenlezer.

‘Jij hebt Hanna onder je hoede genomen? Dank je wel. Ik was haar even uit het oog verloren.’

‘Uit je blauwe oog? O, sorry, da’s een flauw grapje.’

‘Geeft niet. Tja, tegen een deur aangelopen.’

Hoe vaak moet ik die leugen nog vertellen?

Wat? Dat is niet wat er gebeurd is? Wat dan wel?

O nee, je hoorde me! Vertel het niet verder. Thomas vermoordt me.

Thomas? Is dat je man? Heeft hij je geslagen? Meid, kom hier.

Louise omhelsde Hanna en haar moeder. De moeder hilde.

Je kan dit niet geheim houden. Zeker nu niet meer. Dit komt uit. Je moet hulp zoeken.

Ik weet het. Maar hij wil me niet slaan. Hij heeft er spijt van. Dat zegt hij.

Voortaan kan je dat controleren. Lees zijn gedachten. Kijk of hij echt spijt heeft of dat hij je voor de gek houdt.

Ja. Ja, dat zou ik kunnen doen.

‘Bedankt. Je hebt Hanna en mij erg geholpen.’

‘Dank je wel, mevrouw.’

‘Graag gedaan, Hanna. Veel geluk samen.’

‘Daaag.’

Louise en Rob hadden heerlijk gegeten en gingen nu genieten van de stand-up comedy. In de zaal zat zo’n vijfhonderd man.

‘Dames en heren, uw applaus voor de laatste stand-up artiest van vanavond... Chris Thompson!’

‘Dank je. Waar zal ik het over hebben? Eens denken. O ja, over gedachtenlezers. Wie heeft er al zo’n apparaat? Zo, driekwart van de zaal! En wie heeft hem nu ingeschakeld?’

Louise liet haar hand zakken. Ze pakte die van Rob vast en ze wisselden een glimlach uit.

‘Ongeveer de helft. Ik ben benieuwd of dat invloed heeft op hoe jullie de show ervaren. Eerst wil ik een klein experiment doen. Kijk om je heen en lees de gedachten van een man. Doe maar... De rest wacht een paar seconden. Oké, stop. Nu kunnen we eindelijk die eeuwenoude vraag beantwoorden: denken mannen echt één keer per zes seconden aan seks? Steek je hand omhoog als je zo’n gedachte hebt gehoord.’

Onder gelach gingen enkele tientallen handen de lucht in.

Louise keek naar rechts en zag Rob rood kleuren.

‘Het is gevaarlijk, deze nieuwe technologie. Vanmiddag vroeg mijn vriendin: “Wat vind je van mijn nieuwe jurk?” Ik zei: “Ik vind hem mooi.” Zij had haar gedachtenlezer in en zei: “Nee, dat vind je niet.”

‘Ja, daar sta je dan. 1984 heeft gebeld: ze willen hun gedachtenpolitie terug. Het is beangstigend, je kan de hele dag bespioneerd worden. Big Brother, dat zijn wij. De gedachtenpolitie, dat zijn wij.’

‘Die apparaten werken trouwens niet altijd goed. We stonden voor een lingeriezaak en ik zei: “Denk jij wat ik denk?” Mijn vriendin zei “Ja,” stapte de zaak ernaast binnen en bestelde twee ijsjes.

‘Ja, dat was precies wat ik dacht.’ Hij schudde zijn hoofd.

‘Terwijl we onze ijsjes aten, liep een collega langs. We praatten wat over gedachtenlezers. Hij had er ook één in. We wisselen vaak grappen uit, dus ik zei: “Ken je die mop van. . .” en hij onderbrak me en zei: “Ja, nu wel.”

‘Het gaat een probleem zijn voor sommige beroepsgroepen. Of denk aan een presidentskandidaat. Je staat op een podium bij een verkiezingsbijeenkomst en zegt: “Ik wil het beste voor Amerika.” Dan staat er een wijsneus met een gedachtenlezer in het publiek en zegt: “Nee, dat wil je niet. Je wil het beste voor jezelf!”

‘Moeilijk, moeilijk. Weet je voor wie het ook een probleem gaat zijn? Schakers. Hoewel, het kan meevallen. Kennen jullie Magnus Carlsen, de wereldkampioen schaken? Hij is hier in de stad voor een schaaktoernooi. Ik zie hem vanmiddag lopen, stap op hem af en zeg: “Magnus, potje schaken?” Dus wij zitten tegenover elkaar, ik doe de eerste zet, kijk hem aan, en mijn gedachtenlezer explodeert.

‘Datzelfde gebeurt waarschijnlijk als je de natuurkundige Stephen Hawking aankijkt. Zou dat trouwens niet prachtig zijn? Deze man is verlamd en kan alleen communiceren door woorden te schrijven met een spiertje in zijn wang. Het duurt heel lang voor hij een zin geschreven heeft. Met een gedachtenlezer hoef je hem maar aan te kijken en je begrijpt binnen twee seconden totaal niet meer waar hij het over heeft.

‘Dat is vooruitgang, mensen, vooruitgang!

‘Kunnen jullie een geheimpje bewaren? Nee, wacht, dat kunnen jullie niet meer. Ik vertel het gewoon, anders lezen jullie het toch uit mijn gedachten. Niet alles wat ik vertel, is echt gebeurd. Carlsen ben ik vandaag niet tegengekomen en mijn collega heb ik niet gesproken, maar ik zal jullie vertellen van een ontmoeting die ik vanmiddag echt had.

‘Ik loop in het centrum en een vrouw met een gedachtenlezer trekt me aan mijn jasje. Ze spreekt in haar gedachten: “Jij bent toch Chris Thompson, de stand-up artiest? Ik ben een grote fan van je, maar ik ben sinds mijn ge-

boorte doof en stom. Ik heb nooit een grap gehoord, ik kan het alleen volgen als er ondertiteling is. Wil jij me een grap vertellen in je gedachten?”

‘Ik ben volkomen onder de indruk van haar vraag. Volgens mij heb ik haar eerst een minuut aangestaard zonder in staat te zijn ook maar iets te denken. Dat is overigens een talent dat alleen mannen hebben. Ik herstel me en vertel in gedachten een grap. Ze lacht geluidloos met haar mond, maar o zo luid met haar gedachten. Het is het mooiste geluid dat ik ooit gehoord heb.

‘Ze is hier in de zaal. Zwaai eens, Betty? Ah, daar zit je. Geniet je van de avond? Ik hoor dat je “ja” denkt, maar je blinkende lach en twee duimen omhoog zijn minstens zo duidelijk. Geef haar een applaus, dames en heren, en denk mooie gedachten naar haar.’

De zaal stond op en gaf haar een ovatie.

‘Ik sluit af met een laatste gedachte. Wie ben je wanneer iedereen kijkt? Ik ben Chris Thompson, dank jullie wel.’

Arm in arm slenterden Louise en Rob door de stad.

Ik laat zijn arm nooit meer los.

‘Zullen we iets gaan drinken?’

Ja. Ken jij een leuk café in de buurt?

‘Waarom zeg je dat in gedachten en niet hardop?’

Ja, waarom? Waarom niet?

‘Louise...’

‘Sorry. Ik begin er kennelijk aan te wennen. Het voelt directer, alsof er geen ruis tussen kan zitten, maar we precies van elkaar weten wat we bedoelen.’

‘Als ik naar beneden kijk om niet te struikelen, mis ik een deel van jouw gedachten. Als je spreekt, kan ik blijven luisteren.’

‘Dat is zo. Misschien moeten we het communiceren in gedachten beperken tot momenten waarop we elkaar ongestoord aan kunnen kijken.’

‘Zullen we dat in dit café doen?’

‘Is goed.’

Als ik niet in je gedachten mag zitten, trek ik je lichaam extra dicht tegen me aan. Gaan we naar dit café, de Jolly Old Fellow? Rob? O, mond open doen.

‘Jolly Old Fellow klinkt niet als de hippe tent die ik verwachtte.’

‘Klopt, ik ben niet zo vreselijk hip. Maar ze hebben veel soorten bier, daarom kom ik hier graag. Houd je daarvan?’

‘Ik ben geen kenner, maar je mag me verrassen.’

Aan de bar werden ze begroet door een van de gasten. ‘Hé, geen gedach-
tendiefstal hier.’

De barman kwam naar hen toe en zei: ‘Het spijt me, maar ik moet jullie
verzoeken de gedachtenlezers af te doen.’

‘Waarom?’ vroeg Louise.

‘In de Jolly Old Fellow willen we denken wat we willen zonder afgeluisterd
te worden. Noem ons traditioneel of ouderwets, maar we willen hier gewoon
een gesprek voeren zonder nieuwerwetse fratsen.’

‘Zullen we dat doen of vind je dat vervelend?’ vroeg Rob.

Als ik maar bij jou ben. Ai, dat wilde ik voor me houden.

Ze zei: ‘Vooruit dan maar.’

Rob kon zijn lachen niet inhouden. Ze borgen hun gedachtenlezers op.

‘Welkom in de Jolly, dame en heer. Wat mag ik jullie inschenken?’

‘Doe ons maar twee Brugse Zotten.’

‘Komt eraan.’

Ze zochten een tafel voor twee bij het raam, namen een slok en keken el-
kaar in stilte aan.

‘Wat denk je?’ vroeg Rob.

‘Ik denk eraan dat ik morgenmiddag terug ga naar Nederland.’ Ze nam
een slok.

‘Ik doelde eigenlijk op het bier, maar...’

Louise proestte het uit. ‘Weet je dat je er heel schattig uitziet als je zo
beteuterd kijkt? Het bier is lekker, hoor. Tikje zwaar.’

‘Dat is niet waarom ik beteuterd kijk.’

‘Lief van je. We hebben vanavond en morgenochtend nog samen.’

‘En vannacht.’

‘Zei jij niet vanochtend in de koffiezaak dat ik geen gedachtenlezer nodig
had om snel te gaan? Jij kan er ook wat van.’

‘Sorry, dat zou het soort verspreking moeten zijn dat ik alleen in mijn
gedachten uitspreek, niet hardop.’

‘We hebben geen gedachtenlezer nodig om open te zijn naar elkaar, bedoel je dat?’

‘Het lijkt erop. Mijn vorige vriendin vond dat ik niet open genoeg was, maar met jou lukt het aardig.’

‘Zelfs zo aardig dat je mij al vriendin noemt.’

‘Ook zonder gedachtenlezer kan ik zien dat je dat prima vindt.’

‘Slimme jongen.’

‘Heb je plannen voor morgenochtend?’

‘Nee. Jij?’

‘Ik ga altijd naar de kerk om 10 uur. Die zit een paar straten verderop.’

‘Met kerkbezoek ben ik al jaren geleden opgehouden.’

‘Zou het niet interessant zijn om te zien wat de invloed van de gedachtenlezer is op geloof en hoe je een kerkdienst beleeft?’

‘Daar zeg je wat. Dat kan het een stuk interessanter maken.’

‘En je mag naast mij zitten en mijn hand vasthouden.’

‘Ha, je kent mijn zwakke plek. Oké, doen we. Zullen we hier weggaan? Ik wil iets tegen je zeggen wat ik beter in gedachten kan doen.’

Ze rekenden af, zochten op het plein een plek waar het rustiger was en gingen tegenover elkaar staan. Ze tastten wat af, middel, schouders, maar schakelden terug naar handen vasthouden.

Wat wilde je me nu zeggen?

Je gaat me zeker niet bij je thuis uitnodigen vannacht?

Nee, dat lijkt me niet verstandig.

We gaan dus niet dit doen?

Ze dacht beelden naar hem.

Onze naakte lichamen tegen elkaar gedrukt, borst aan borst.

Wow.

Mijn handen die zich aan je schouders en rug vastklampen.

Mijn vingers strelend over je wangen.

Ik spring op en vouw mijn benen om je heen.

Mijn mond in je nek, op je schouder.

Rob trok zijn gedachtenlezer van zijn hoofd en liet hem op de grond vallen. ‘Stop. Rustig. We brengen elkaar op verkeerde gedachten.’

‘Ik vind ze niet verkeerd.’

Rob haalde haar gedachtenlezer van haar hoofd en begon haar te zoenen. Louise antwoordde.

De dominee preekte over Psalm 139 vers 2: U doorziet van verre mijn gedachten.

Hij probeert in ieder geval relevant te zijn, met een preek waarin hij gedachtenlezers verwerkt. Dat heb ik wel eens anders meegemaakt.

Zou iedereen nu echt geloven wat hij zegt? Waar denken ze aan? Daar kan ik makkelijk achter komen.

Wat is je punt nu?

Straks lekker picknicken met Jan en Marie.

Kan ik het nog goedmaken met u, God?

Ik hoop dat hij snel klaar is.

Wat? Gelooft hij het zelf niet?

Wacht, denkt iemand dat over de dominee? Wat denkt hij?

Dit is een nepverhaal. God is nep. Ik ben nep.

De dominee veegde zweet van zijn voorhoofd en preekte door.

Ze gaan het doorhebben. Ik had gedachtenlezers in de kerk moeten verbieden.

O, dit is mooi. Ik moet het opnemen. Dit kan het einde van deze dominee zijn.

Louise tikte haar bril aan.

Een vrouw een paar rijen voor Louise stond op. ‘Dominee, ik ben misschien brutaal door uw gedachten te lezen, maar begrijp ik nu goed dat u uw eigen verhaal niet gelooft? Gelooft u eigenlijk wel in God?’

‘Natuurlijk doe ik dat.’ *Dat is niet waar, dat heb ik nooit gedaan.*

Een golf van geroezemoes trok door de kerk.

‘Dominee, u zegt dat u in God gelooft, maar u denkt het tegenovergestelde. Dat kan toch niet? Als het er zó voor staat, dan kunt u niet aanblijven.’

‘Dat ben ik niet met u eens. Ik vertel hier elke zondag een verhaal, een mooi verhaal met universele waarheden uit het Christendom en soms andere religies. U mag daar inspiratie uit halen en er zelfs in geloven als u dat prettig vindt, maar we eisen toch van niemand hier dat hij die verhalen voor waar houdt?’

In de voorste rij stond iemand op. ‘Ik heb genoeg gehoord. Ik stel voor de dominee met onmiddellijke ingang te schorsen. Wil iedereen die vóór is opstaan?’

Rob en de meeste anderen stonden op.

Ga ik hierin mee? Elkaar vrij laten is goed, zou ik zeggen. Nu ja, ik zal geen stemrecht hebben.

‘Wie tegen schorsing is, moet nu gaan staan. De rest gaat zitten.’

Enkele mensen stonden op.

‘Dat is duidelijk. Als voorzitter van de kerkenraad schors ik u per direct. Wilt u zo vriendelijk zijn het pand te verlaten. Degenen die nu staan, roep ik op om bij zichzelf te rade te gaan of ze hier op hun plek zijn.’

De dominee protesteerde, maar werd naar buiten geëscorteerd. Een paar anderen volgden hem.

‘Heftig, dit. Ik heb het opgenomen. Wat nu?’ zei Louise tegen Rob.

‘De rest van de geplande dienst kunnen we weggooien. De gedachtenlezer heeft meer invloed dan ik had gedacht.’

Toen de rust enigszins was weergekeerd, stelde Rob voor om in groepen te gaan bidden.

Dat heb ik jaren niet gedaan. Nu ja, ik zal mijn mond houden, want ik geloof er net zo weinig van als de dominee. Als ik maar bij Rob zit.

Heeft nu iedereen in dit groepje een gedachtenlezer? Idioot hoe snel dat gaat.

Rob zei: ‘Laten we eerst met z’n allen stil zijn en luisteren.’

Iedereen sloot zijn ogen.

Als je je ogen sluit, wiens gedachten lees je dan? Je ziet niets, dus dat apparaat heeft geen idee welke gedachten het moet opvangen. Nu ja, laat ik stil zijn.

Louise.

Wie denkt dit? Rob? Hij kijkt niet naar me. Wat wil je? Geen reactie. Goed, dan ben ik weer stil.

Louise, handje vasthouden?

Oké, dit is duidelijk Rob. Is goed, Rob, ik pak je hand.

Gek, we keken niet naar elkaar en toch hoorde ik zijn gedachten. Zijn we al zo op elkaar ingesteld dat we het kijken niet meer nodig hebben?

Nu pakt mijn linkerbuurman mijn hand. O, iedereen doet dat. Handje vasthouden is op die manier een stuk minder exclusief.

Lees de bijbel.

Bescherm wees en weduwe.

We moeten bij elkaar blijven.

Waar komen al deze gedachten ineens vandaan?

Van ons allemaal.

We richten ons allemaal op God en kunnen elkaar daardoor horen, is dat het?

We zijn een eenheid.

Louise, kom terug.

Louise rukte de gedachtenlezer van haar hoofd en stormde naar buiten.

Rob liep achter haar aan.

‘Louise, wat is er?’

‘Dit werd me te eng. Teveel gedachten in mijn hoofd.’

‘Teveel gedachten?’

‘Ik hoorde iemand denken: “Louise, kom terug.” Was jij dat?’

‘Nee.’

‘Daarvóór vroeg je me wel om je hand vast te houden, toch?’

‘Nee, dat was jouw initiatief. Toen je dat deed, leek het me mooi om dat met de hele groep te doen. Het leek of we daarna veel meer een eenheid vormden.’

‘Maar iemand dacht mijn naam.’

Rob zweeg.

‘Ik moet naar mijn hotel. Inpakken.’

‘Zal ik mijn auto halen en je wegbrengen naar het vliegveld?’

‘Graag.’

Op het vliegveld stonden overal borden en hingen aanplakbiljetten: ‘Gedachtenlezers mogen niet mee aan boord, ook niet in bagage. Aan de balie kunt u uw aankoopbedrag terugkrijgen. Onze excuses voor het ongemak.’

Daar moet ik het mijne van weten. Ik zal ze overrompelen.

Ze stond samen met Rob in de rij. Toen ze aan de beurt was, schakelde ze haar databril in. ‘Dag mevrouw. Dit gesprek wordt opgenomen. Ik ben Louise, van de Nederlandse tv. Waarom worden gedachtenlezers ingepikt?’

‘Eh, dat is wegens de staatsveiligheid.’

‘De Verenigde Staten mogen spioneren, maar anderen niet?’

‘Daar kan ik geen commentaar op geven.’

‘Wat gebeurt er met de ingenomen gedachtenlezers?’

‘Wij slaan ze op. Wat er daarna mee gebeurt, weet ik niet.’

‘Wat denkt u dat er mee gebeurt?’

De NSA zal ze wel voor zichzelf inpikken.

Bingo.

‘Geen commentaar. Wilt u uw gedachtenlezer nu inleveren?’

‘Nee. Dank u voor dit gesprek. Wil jij hem voor mij bewaren, Rob?’

‘Natuurlijk.’

Ze liepen weg en Louise gaf Rob haar gedachtenlezer.

‘Je wil dus terugkomen?’

‘Als ik mag van jou.’

Rob kuste haar.

‘Dat beantwoordt die vraag. Nu moet ik mijn vliegtuig halen.’

Hand in hand wandelden ze naar de douanepost. Ze omhelsden elkaar voor het laatst.

Louise stapte de grote, ouderwetse gedachtenlezer in.

‘Mevrouw, ik wil graag dat u *niet* denkt aan een roze olifant... Hé, dit is de eerste bij wie het niet lukt.’